

Judikatūras krājums

Apvienotās lietas T-208/11 un T-508/11

Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE)
pret
Eiropas Savienības Padomi

Kopējā ārpolitika un drošības politika — Ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Līdzekļu iesaldēšana — Regulas (EK) Nr. 2580/2001 piemērojama bruņota konflikta situācijām — Iespēja trešās valsts iestādei tikt kvalificētai par kompetentu iestādi Kopējās nostājas 2001/931/KĀDP izpratnē — Lēmumu par līdzekļu iesaldēšanu faktiskais pamats — Atsauce uz terora aktiem — Nepieciešamība pēc kompetentas iestādes lēmuma Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (sestā palāta paplašinātā sastāvā) 2014. gada 16. oktobra spriedums

- Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Līdzekļu iesaldēšana — Regula (EK) Nr. 2580/2001 — Piemērošanas joma — Bruņots konflikts starptautisko humanitāro tiesību izpratnē — Ietveršana*

(Padomes Kopējā nostāja 2001/931; Padomes Regula Nr. 2580/2001)
- Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību — Iestāde, kuras kompetencē ir pieņemt minēto valsts lēmumu — Jēdziens — Administratīva iestāde — Ietveršana — Nosacījumi*

(Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts)
- Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību — Pienākuma, lai valsts lēmums būtu pieņemts kriminālprocesā “stricto sensu”, neesamība — Nosacījumi*

(Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts)
- Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu*

vai apsūdzību — Pienākums lojāli sadarboties — Nepiemērojamība attiecībās starp Savienību un trešajām valstīm — Ietekmes neesamība uz trešās valsts iestāžu kvalifikāciju par kompetentām iestādēm

(LESD 4. panta 3. punkts; Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts; Padomes Regulas Nr. 2580/2001 2. panta 3. punkts)

5. *Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību — Iestāde, kuras kompetencē ir pieņemt minēto valsts lēmumu — Trešās valsts iestāde — Pieļaujamība — Nosacījumi — Padomes veikta pārbaude, vai pastāv tiesiskais regulējums, kas atbilst kompetentajām iestādēm Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē paredzētajiem nosacījumiem*

(Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts)

6. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu, kas pieņemts attiecībā uz noteiktām personām un organizācijām, kas tiek turētas aizdomās par teroristisku darbību veikšanu — Lēmums, kas attiecas uz personu vai vienību, kura agrāk ir veikusi terora aktus — Minimālās prasības — Lēmuma faktiskais pamats, kuram ir jābūt balstītam uz faktiem, kas ir konkrēti pārbaudīti un konstatēti ar kompetentu valsts iestāžu lēmumiem*

(Padomes Kopējā nostāja 2001/931)

7. *Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību — Pārskatīšana, lai pamatotu atstāšanu līdzekļu iesaldēšanas sarakstā — Padomes pienākums norādīt pamatojumu — Apjoms*

(Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts; Padomes Regula Nr. 2580/2001)

8. *Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Pieņemšana vai paturēšana spēkā, pamatojoties uz valsts lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību — Pārskatīšana, lai pamatotu atstāšanu līdzekļu iesaldēšanas sarakstā — Padomes un kompetento iestāžu sadarbība — Piemērojamība*

(Padomes Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkts; Padomes Regula Nr. 2580/2001)

9. *Kopējā ārpolitika un drošības politika — Īpaši ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmums par līdzekļu iesaldēšanu — Personas vai vienības, kuras agrāk ir veikušas terora aktus — Iekļaušana — Apstākļi*

(Padomes Kopējā nostāja 2001/931; Padomes Regula Nr. 2580/2001)

10. *Prasība atcelt tiesību aktu — Spriedums, ar kuru tiek atcelts tiesību akts — Sekas — Tiesas noteikts ierobežojums — Ierobežojoši pasākumi, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām — Lēmuma, ar ko atceļ regulu, stāšanās spēkā, sākot no apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņa beigām vai tās noraidīšanas — Šī termiņa piemērošana attiecībā uz lēmuma atcelšanas stāšanos spēkā*

(LESD 264. panta otrā daļa; Tiesas statūtu 56. panta pirmā daļa un 60. panta otrā daļa; Īstenošanas regula Nr. 790/2014)

1. Starptautisko humanitāro tiesību piemērojamība bruņota konflikta situācijai un tajā veiktajiem nodarījumiem nenozīmē, ka šiem nodarījumiem nevar tikt piemērots tiesiskais regulējums terorisma jomā.

Pirmkārt, bruņota konflikta starptautisko humanitāro tiesību izpratnē esamība nepadara neiespējamu Savienības tiesību normu attiecībā uz terorismu piemērošanu iespējamām šī konflikta laikā veiktām terora aktiem. Faktiski, no vienas puses, Kopējā nostājā 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu nav veikta nekāda nošķiršana attiecībā uz tās piemērošanas jomu atkarībā no tā, vai attiecīgā darbība ir vai nav veikta bruņota konflikta starptautisko humanitāro tiesību izpratnē laikā. No otras puses, Savienības un tās dalībvalstu mērķi ir cīnīties pret terorismu neatkarīgi no formas, kādā tas var izpausties, atbilstoši spēkā esošo starptautisko tiesību mērķiem.

Otrkārt, bruņotu konfliktu dalībnieku veikti terora akti starptautiskajās humanitārajās tiesībās ir konkrēti paredzēti un kā tādi nosodīti. Turklāt bruņota konflikta starptautisko humanitāro tiesību izpratnē pastāvēšana šāda konflikta laikā veikta terora akta gadījumā acīmredzami nepadara neiespējamu starptautisko tiesību normu, kuras attiecas īpaši uz terorismu, piemērošanu papildus minēto humanitāro tiesību normām kara tiesību pārkāpumiem.

(sal. ar 56.–58., 62. un 63. punktu)

2. Pat ja Kopējās nostājas 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu 1. panta 4. punkta otrajā daļā prioritāte ir piešķirta tiesu iestāžu pieņemtiem lēmumiem, ar to nekādā ziņā nav liegts ņemt vērā administratīvo iestāžu pieņemtus lēmumus, ja, pirmkārt, šīm iestādēm valsts tiesībās faktiski ir piešķirta kompetence pieņemt ierobežojošus lēmumus attiecībā uz terorismā iesaistītiem grupējumiem un, otrkārt, ja šīs iestādes, lai arī tās ir tikai administratīvas iestādes, tomēr var tikt uzskatītas par “līdzvērtīgām” tiesu iestādēm.

(sal. ar 107. punktu)

3. Kopējā nostājā 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu nav prasīts, lai valsts lēmums būtu pieņemts kriminālprocesā *stricto sensu*, pat ja visbiežāk tas tā būs. Taču, ņemot vērā Kopējā nostājā 2001/931 izvirzītos mērķus saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas Nr. 1373 (2001) īstenošanu, attiecīgās valsts procedūras mērķim tomēr ir jābūt cīņai pret terorismu plašā izpratnē.

Turklāt, lai Padome varētu uz šo lēmumu likumīgi atsaukties, lēmumam attiecībā uz “izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību” Kopējās nostājas 2001/931 1. panta 4. punkta izpratnē ir jābūt pieņemtam tādā valsts procesā, kura mērķis tieši un galvenokārt ir preventīvu vai represīvu pasākumu noteikšana attiecībā uz attiecīgo personu saistībā ar cīņu pret terorismu un tādēļ, ka tā ir bijusi iesaistīta terorismā.

(sal. ar 113. un 114. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 132.–136. punktu)

5. Nav neiespējami, ka trešās valsts iestāde var tikt uzskatīta par kompetentu iestādi Kopējās nostājas 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu izpratnē. Tomēr Padomei, pirms tā pamatojas uz trešās valsts iestādes lēmumu, ir pienākums rūpīgi pārbaudīt, vai šis valsts atbilstošajā tiesiskajā regulējumā ir nodrošināts, ka tiek aizsargātas tiesības uz aizstāvību un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā līdzvērtīgi, kā tās tiek garantētas Savienības līmenī. Turklāt nedrīkst pastāvēt apstākļi, kas norāda uz to, ka trešās valstis šo tiesisko regulējumu praksē neievēro. Ja būtu šāds gadījums, tiesiskā regulējuma, kas formāli atbilst iepriekš minētajiem nosacījumiem, pastāvēšana tomēr neļautu secināt, ka pastāv kompetenta iestāde Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē.

Nepastāvot līdzvērtībai starp aizsardzības līmeni, kāds tiek nodrošināts trešās valsts tiesiskajā regulējumā, un to, kāds tiek nodrošināts Savienības līmenī, piešķirt trešās valsts iestādei kompetentas iestādes Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē statusu nozīmē piemērot atšķirīgu attieksmi pret personām, uz kurām attiecas Savienības noteiktie līdzekļu iesaldēšanas pasākumi, atkarībā no tā, vai šiem pasākumiem pamatā esošos valstu lēmumus ir pieņēmušas trešo valstu iestādes vai dalībvalstu iestādes.

(sal. ar 135., 139. un 140. punktu)

6. Kopējā nostājā 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu ir prasīts, lai Savienības lēmuma par līdzekļu iesaldēšanu terorisma jomā faktiskais pamats nebūtu vis fakti, kurus Padome būtu ieguvusi no preses un interneta, bet gan ar kompetentu valsts iestāžu Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē lēmumiem konkrēti pārbaudīti un konstatēti fakti.

Tikai balstoties uz šādu drošu faktisko pamatu, Padome vēlāk var īstenot plašo rīcības brīvību, kas tai ir attiecībā uz lēmumu par līdzekļu iesaldēšanu pieņemšanu Savienības līmenī, it īpaši attiecībā uz lietderīguma apsvērumiem, ar kuriem šādi lēmumi tiek pamatoti.

(sal. ar 187. un 188. punktu)

7. Kaut gan svarīgi, veicot pārskatīšanu, ir tas, vai kopš attiecīgās personas iekļaušanas līdzekļu iesaldēšanas sarakstā vai kopš iepriekšējās pārskatīšanas faktiskā situācija ir mainījusies tā, ka par šīs personas saistību ar teroristiskām darbībām vairs nevar izdarīt tādu pašu secinājumu, no kā izriet, ka Padome, attiecīgā gadījumā un īstenojot savu plašo rīcības brīvību, var nolemt atstāt personu līdzekļu iesaldēšanas sarakstā, ja faktiskā situācija nav mainījusies, bet tik un tā katrs jauns terora akts, kuru Padome, veicot šo pārskatīšanu, iekļauj savā pamatojumā, lai attaisnotu attiecīgās personas atstāšanu līdzekļu iesaldēšanas sarakstā, ievērojot Kopējā nostājā 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu paredzēto divu līmeņu lēmumu pieņemšanas sistēmu un tāpēc, ka Padomei nav iespējas veikt izmeklēšanu, ir jāpārbauda un lēmums par to ir jāpieņem kompetentai iestādei šīs kopējās nostājas izpratnē. Padomes pienākums balstīt savus lēmumus par līdzekļu iesaldēšanu terorisma jomā uz faktisko pamatu, kas ir aizgūts no kompetento iestāžu lēmumiem, izriet tieši no divu līmeņu sistēmas, kas tika ieviesta ar Kopējo nostāju 2001/931. Attiecīgās personas vai grupas rīcībai nav noteicošas ietekmes uz šo pienākumu. Padomei saskaņā ar pienākumu norādīt pamatojumu, kas ir būtiska formāla prasība, savu lēmumu par līdzekļu iesaldēšanu motīvos ir jānorāda kompetento valsts iestāžu lēmumi, kuros ir tikuši pārbaudīti un konstatēti teroristiskie nodarījumi, kurus tā izmanto kā faktisko pamatu pati saviem lēmumiem.

(sal. ar 204. un 206. punktu)

8. Saskaņā ar Kopējā nostājā 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu paredzēto divu līmeņu sistēmu un lai nodrošinātu cīņas pret terorismu efektivitāti, dalībvalstīm regulāri ir jānosūta Padomei un šai pēdējai minētajai ir jāievāc minētajās dalībvalstīs pieņemtie kompetento iestāžu lēmumi, kā arī to motīvi. Ja, neņemot vērā šo informācijas nosūtīšanu, Padomes

rīcībā nav kompetentās iestādes lēmuma par konkrētu nodarījumu, kas varētu būt terora akts, šai iestādei, tā kā tai pašai nav iespēju veikt izmeklēšanu, lai tā varētu pieņemt lēmumu, ir pienākums lūgt kompetentās valsts iestādes vērtējumu par šo nodarījumu. Šajā nolūkā Padome var vērsties pie 28 Savienības dalībvalstīm un, konkrētāk, pie tām no šīm dalībvalstīm, kuras, iespējams, jau ir izvērtējušas attiecīgās personas vai grupas situāciju. Tā var vērsties arī pie trešās valsts, kura atbilst nosacījumiem attiecībā uz to, kā ir jābūt aizsargātām tiesībām uz aizstāvību un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā. Attiecīgajam lēmumam, kuram saskaņā ar Kopējās nostājas 2001/931 formulējumu ir jāattiecas uz “izmeklēšanas uzsākšanu vai apsūdzību [..], vai notiesāšanu”, nav noteikti jābūt valsts lēmumam par attiecīgās personas vai grupas iekļaušanas valsts līdzekļu iesaldēšanas sarakstā periodisku pārskatīšanu. Bet pat šajā pēdējā minētajā gadījumā tāda pārskatīšanas laika ritma esamība valsts līmenī, kas atšķiras no tā, kāds ir spēkā Savienības līmenī, nevar attaisnot, ka attiecīgā dalībvalsts atšķirīgi veic Padomes lūgto attiecīgā nodarījuma pārbaudi. Ņemot vērā gan ar Kopējo nostāju 2001/931 ieviesto divu līmeņu sistēmu, gan savstarpējos lojālas sadarbības pienākumus, kas pastāv starp dalībvalstīm un Savienību, dalībvalstīm, pie kurām Padome ir vērsusies ar lūgumu, Padomes lūgums sniegt vērtējumu un attiecīgā gadījumā kompetentas iestādes Kopējās nostājas 2001/931 izpratnē lēmums par faktiskiem apstākļiem, kuri varētu būt terora akts, ir jāizpilda termiņā.

(sal. ar 210., 212. un 213. punktu)

9. Jebkādu jaunu terora aktu neesamība konkrētajā pusgadā nekādā ziņā nenozīmē, ka Padomei būtu attiecīgā persona vai grupa jāsvīturo no līdzekļu iesaldēšanas saraksta. Faktiski, Regulas Nr. 2580/2001 par īpašiem ierobežojošiem pasākumiem, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, un Kopējās nostājas 2001/931 par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu tiesību normās nav nekā, kas, pastāvot to attaisnojošiem apstākļiem, aizliegtu piemērot vai saglabāt ierobežojumus attiecībā uz personām vai vienībām, kuras agrāk ir veikušas terora aktus, lai gan nepastāv apstākļi, kas pierādītu, ka tās veic šādus aktus vai tajos piedalās šobrīd. Tādējādi pienākums jaunus atzinumus par [prasītājas] vainojamību terora aktos izdarīt, tikai pamatojoties uz kompetentu iestāžu lēmumiem, nekādā ziņā nav pretrunā Padomes tiesībām, pastāvot to attaisnojošiem apstākļiem, atstāt attiecīgo personu līdzekļu iesaldēšanas sarakstā pat pēc tam, kad tā ir pārtraukusi teroristisko darbību šī jēdziena vistiešākajā nozīmē.

(sal. ar 215. punktu)

10. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 228. un 229. punktu)